

broj 60/61
jesen/zima 2022.

BESPLATNO
KVARTOVSKO
GLASILO

GLAS TREŠNJEVKE

MEĐUNARODNI DAN
VOLONTERA
VOLONTIRANJEM
DO SRETNE
ZAJEDNICE

POVIJESNI FELJTON
CAFFE BAR
»BARKA«
U GAJEVU

POZNATI IZ SUSJEDSTVA
MATIJA CVEK

JUBILEJ PRED VRATIMA

*Deset godina projekta
»Mapiranje Trešnjevke«*

Dragi Trešnjevčani i Trešnjevčanke,

pred vama je blagdanski broj. I ovog su puta naši novinari krenuli na putovanje kvartom u želji da vam ispričaju najljepše priče. Na tome putu istražili su šarolike kvartovske novosti kako bi vam čitanje uz kavu ili čaj bilo interesantnije. Osvrćemo se na planove vijeća mjesnih odbora koji se trude unaprijediti kvalitetu života građana i provođenje vremena u kvartu.

Centar za kulturu Trešnjevka otvorio je svoja vrata izložbi keramičkih predmeta pod nazivom »Može i bez strujel«. Zbog velika interesa radionice keramike se nastavljaju i u 2023. godini. Predstavljamo i projekt inovativnih umjetničkih i kulturnih praksi u inkluzivnom radu s osobama s invalidnošću. Nakon dvogodišnje stanke CeKaTe je ponovno okupio plesne skupine na TREPS susretima i festivalu koji afirmira plesni izraz i plesnu umjetnost. Najavljujemo i desetu godišnjicu projekta »Mapiranje Trešnjevke«.

Ne bi to bilo to da se ne bavimo i trešnjevčkim poslima. Vjerujući da pisana riječ ima snagu, donosimo priču dviju Ukrajinki koje su u Zagreb došle s jednim ruksakom, odlučivši okrenuti novi list. Posvetili smo retke i volonterima s Trešnjevke, ljudima velika srca čiji altruizam otključava teške situacije i grije ljude, posebno u zimskim danima. Ekipa iz japanskog *puba* Izakaya otvorila nam je vrata svoje kuhinje potvrđujući što čini savršen spoj hrane i ambijenta Zemlje Izlazećeg Sunca. Družili smo se i s Goranom Tudorom, osnivačem nakladničke kuće M.E.P. i urednikom najprodavanije knjige planera »UM«, godišnjaka koji mijenja svijet.

Ove zime pričali smo i s Matijom Cvekom, jednim od ponajboljih hrvatskih vokalista. Kao i uvijek, tu je i redovita kolumna naše poznate psihologinje Dubravke Miljković, ovoga puta na temu »Iz ove kože se ne može, da vidimo što se u njoj može«. Za sam kraj, neizostavni povijesni feljton. Ovoga puta predstavljamo kafić »Barka« koji je na svoj način ispisao kvartovsku povijest.

Pišite nam i dalje svoje prijedloge na glastresnjevke@cecate.hr.

Redakcija *Glasa Trešnjevke* želi vam sretne i ugodne blagdane te uspješnu novu 2023. godinu..

Zorana Četković

Novosti iz četvrti

Idemo u
CeKaTe

Trešnjevачka posla

Poznati iz susjedstva

Povijesni feljton

TREŠNJEVKA – SJEVER

Na stolu je 260 prijedloga MO-a
str. 4–6

TREŠNJEVKA – JUG

Realizacija plana MKA dobro napreduje
str. 7–9

IZLOŽBA

»Može i bez struje!«
str. 10

INKLULAB2

Epsko putovanje sa sretnim završetkom
str. 11

10. JUBILEJ

»Mapiranje Trešnjevke«
str. 12–13

17. TREPS FESTIVAL PLESA

Čarolija plesa i zajedništva
str. 14

GODIŠNJAK »UM«

Knjiga planer koja mijenja svijet
str. 15–16

GASTROOAZA

Izakaya by Time
str. 17–18

MEĐUNARODNI DAN VOLONTERA

Volontiranjem do sretne zajednice
str. 19–20

NOVI POČETAK

Morra Ceramisc na Knežiji
str. 21–22

KOLUMNA DUBRAVKE MILJKOVIĆ

Iz ove kože se ne može, da vidimo što se u njoj može!
str. 23

INTERVJU: MATIJA CVEK

Sve se »prvo« dogodilo baš u Voltinom
str. 24–25

LOKALNA LEGENDA

Caffe bar »Barka« u Gajevu
str. 26–27

VIJEĆE GRADSKJE ČETVRTI

TREŠ NJEV KA- SJEV ER

Tekst: Vesna Rems Dobrin

Foto: Arhiva VGČ-a Trešnjevka-sjever

U 2022. uređene su prostorije Dobrovoljnog vatrogasnog društva Trešnjevka u Selskoj, dječji park u Ogrizovićevoj, staze kroz park između zgrada na Voltinom...

Postavljanje uspornika u Trakošćanskoj 1

U novoj godini kreće rekonstrukcija Trga Krešimira Čosića

Većina je radova iz Plana komunalnih aktivnosti za 2022. godinu odrađena i već je pripremljen popis za iduću godinu. U 2023. prenosi se rekonstrukcija Stubičke od Zagorske do II. zagorske Ciglenice, dok su završene Okička, dio Učkine, Ratarska, Sošička. Uređene su prostorije Dobrovoljnog vatrogasnog društva Trešnjevka u Selskoj, dječji park u Ogrizovićevoj, staze kroz park između zgrada na Voltinom, a trula i hrđava ograda sportskog igrališta na Fallerovu šetalištu zamijenjena je novom.

NOVIH 260 PRIJEDLOGA

Plan komunalnih aktivnosti za 2023. godinu bit će donesen na posljednjoj ovogodišnjoj sjednici Vijeća planiranoj za 15. prosinca 2022. godine. Na stolu je 260 prijedloga mjesnih odbora, pri čemu se najviše aktivnosti odnosi na javnoprometne površine i objekte, čak 140 prijedloga, te 114 prijedloga na uređenje igrališta i zelenih površina.

Za Program građenja komunalne infrastrukture na području Grada Zagreba i Program održavanja javnih prometnih površina, građevina i uređaja javne namjene, javne rasvjete te izvanrednog održavanja nerazvrstanih cesta na području Grada Zagreba u 2023. godini Vijeće je popisalo prioritete: kompletna rekonstrukcija Trga Krešimira Čosića, uključujući fontanu, rekonstrukcija platoa Trešnjevačkog trga, Lošinjske i dijela Kostelske ulice (od Krapinske do Jankomirske), rekonstrukcija pješačkog pothodnika u Selskoj, javna rasvjeta na više lokacija (Park Stara Trešnjevka, šetnica uz potok Vrapčak i Kustošak, Oš kralja Tomislava, Nova cesta 92, park u D. Golika, igralište Oš Voltino, Drenovačka i Šetalište Jurija Gagarina do Cerničke, park za pse Selska/Krapinska, dječje igralište između Oš A. Šenoa i Sportske gimnazije te prilaz objektu mjesne samouprave u

Radovi na postavljanju uspornika u Trakošćanskoj kojom dnevno prolaze brojna djeca na putu u vrtić ili školu

Kranjčevića 4a. Za sada je izvjesno da će krenuti kompletna rekonstrukcija Doma sportova te platforma oko dvorane, uključujući i uređenje fontane i rekonstrukciju pješačkog pothodnika u Selskoj. Trg Krešimira Ćosića neuređen je i zapušten već desetljećima, a zadnje znatnije uređenje bilo je davne 1987. godine, kad se u Zagrebu održavala Univerzijada. Nakon potresa ledena je dvorana stavljena izvan funkcije pa je obnova ovog objekta prva na popisu prioriteta. Dvorana će se temeljito rekonstruirati, a na trgu će se zamijeniti podne ploče i dotrajale klupe te urediti okolno zelenilo.

ZA VEĆU SIGURNOST U PROMETU

Vijeće Gradske četvrti prihvatilo je niz prometnih rješenja i prijedloga mjesnih odbora i građana za unaprjeđenje prometa te poboljšanje sigurnosti. Tako će od Gradskog ureda za promet zatražiti da se na križanju Svilajske i Šamačke postavi znak prednosti prolaza za vozila iz Svilajske, da se zaštitni stupići postave na nogostupu u Vodnjanskoj 7, u Ulici Matka Baštijana kod ljekarne Mandis Pharm, na križanju Dinarske i ulice Ljubljanića, duž slastičarnice Pierre do Maceljske. Vijeće je podržalo prijedlog MO-a Ljubljanića da se umjesto trokuta postavi znak STOP i prometno ogledalo na lokacijama Šljivarska – Voćarski put, Širokobriška – Voćarski put, Višnjevac – Voćarski put te da se postavi semafor na križanje Ozaljske, Puljske i Vitezićeve. Predloženo je postavljanje prometnog ogledala i na stupu nasuprot kuće u Selskoj cesti 35 te nova regulacija prometa u Šamačkoj ulici. Prometno ogledalo ili semafor potrebno je postaviti na izlazu iz Sokolgradske na Ozaljsku, iscrtati pješački prijelaz u Ozaljskoj na potezu između Nehajske i Selske te postaviti uzdignute plohe u Badalićevoj i u Ulici Božidara Adžije kod križanja s Ogrizovićevom.

Munjarski put - orezivanje i rušenje osušenih breza

Podržan je prijedlog MO-a Nikola Tesla o uspostavi pješačkog prijelaza u Kostelskoj ulici kod Jakovljanske te postavljanju trokuta s isprekidanom zaustavnom crtom u Zvečajskoj i Gredičkoj na izlazu u Kostelsku, uz postavljanje znaka »Djeca na cesti« na istočnoj strani Kostelske kod križanja s Gredičkom.

ZAŠTITA ZELENIH POVRŠINA

Vijeće MO-a S. S. Kranjčević predložilo je postavljanje betonskih prepreka *new jersey* na kraj Križovljanske ulice i na Munjarski put iza Zrinjevca da bi se spriječilo parkiranje na zelenoj površini.

Tijekom listopada Zrinjevac je srušio osušene breze na Munjarskom putu jer su predstavljale opasnost za šetače te će na njihovu mjestu posaditi novo drveće, uglavnom sorte gledičija ili trnovac. Riječ je o stablu velike krošnje koje naraste do 30 metara, cvate u svibnju i lipnju, izuzetna je medonosna biljka, a najvažnije za građane je što, za razliku od breza, ne izaziva alergijsku reakciju.

Vijeće je odbilo zahtjev za zakupom zemljišta u Vrandučkoj ulici koje bi se uredilo za parkiranje vozila. Iako je riječ o samo stotinjak kvadrata, vijećnici su zaključili kako je sve bolje od parkirališta jer Trešnjevka – sjever ima samo tri posto zelenih površina pa su sugrađani na dobitku ako se zasadi makar samo jedno stablo.

Uređena je staza i postavljene su nove klupe na Voltinom

IMENOVANJE ULICA I TRGOVA

Vijeća GČ-a Trešnjevka – sjever i Trešnjevka – jug predložila su da se u Fond imena za imenovanje javnih površina Grada Zagreba uvrste dva nova imena, i to Stanke Kovačić in der Mühlen i Zoje Dumengić, arhitektica koje su djelovale sredinom i u drugoj polovici prošlog stoljeća. Kovač in der Mühlen projektirala je brojne javne zgrade među kojima su najpoznatiji neboderi u Ulici braće Domany, a Zoja Dumengić projektirala je brojne zdravstvene ustanove, bolnice i škole te je dobitnica Nagrade »Vladimir Nazor« za životno djelo. Uvrštavanje ovih dviju velikanki iznimno je važno i zbog tog što manje od dva posto zagrebačkih ulica i trgova nosi ime po zaslužnim ženama. Tu poraznu statistiku popravljaju Pongračevo pa vijećnici MO-a Pongračevo ističu kako su ponosni na činjenicu da njihove ulice nose imena Zvezdane Ladike, Dore Pfanove, Dragojle Jarnević, Sunčane Škrinjarić i Višnje Stahuljak. Ujedno, pozivaju sve građane da podrže akciju »Trgni se za ravnopravnost i potpiši peticiju!«. Peticija se može potpisati na mrežnoj stranici www.velikanke.hr do kraja prosinca, a potpisi će se predati Odboru za imenovanja naselja, ulica i trgova Skupštine Grada Zagreba.

6

Ružičnjak na križanju Kranjčevićeve i Badalićeve

AŽURIRANJE ZEMLJIŠNE KNJIGE

Dana 14. studenog počela je obnova zemljišne knjige katastarske općine Trešnjevka, i to javnim izlaganjem i uvidom u podatke upisane u katastarski operat koji je trenutno u službenoj uporabi. Cilj je obnove formiranje nove zemljišne knjige koja će sadržavati ažurirane podatke, usklađene s podacima o vlasništvu nad pojedinim česticama. Postupak provode službenici Gradskog ureda za katastar i geodetske poslove i Zemljišnoknjižni odjel Općinskog građanskog suda Zagreb u prostorijama Suda u Prilazu baruna Filipovića 22. Na raspravu se pozivaju stranke, nositelji prava na nekretninama, a za stambene zgrade pozivi su poslani upraviteljima zgrada i predstavnicima suvlasnika. Iz Gradskog ureda za katastar i geodetske poslove napominju kako je bitno da se pozvane osobe dobro pripreme za raspravu te da pronađu i prikupe svu dokumentaciju koja se odnosi na neupisana prava.

OBRAĆANJE PREDsjedNIKA VIJEĆA

Drage Trešnjevčanke i Trešnjevčani,

iza nas je još jedna u nizu izazovnih i teških godina. Unatoč preprekama i problemima, mnogi od vas ste se aktivno angažirali za bolji život u našem kvartu i pridonijeli radu Vijeća gradske četvrti prijedlozima, kritikama i pohvalama te vam ovim putem na tome zahvaljujem. Nastavljamo voditi našu gradsku četvrt na način koji smo i obećali, u maniri dobrog domaćina, štedljivo i transparentno i na dobrobit svih njezinih stanovnica i stanovnika. U sljedećoj nas godini očekuju novi izazovi i planovi te se optimistično okrećemo tom periodu uz želju da vam nadolazeći blagdani budu ispunjeni lijepim trenucima i društvom vaših najdražih.

Sretan Božić i nadolazeća 2023. godina.

Roman Karaturović
predsjednik Vijeća GČ-a Trešnjevka – sjever

VIJEĆE GRADSKJE ČETVRTI

TREŠ NJEV KA- JUG

Dolaze novi pješački i biciklistički pothodnici, ali i zeleni platoi

Tekst: Vesna Rems Dobrin

Foto: Arhiva VGČ-a Trešnjevka-jug

Za potrebe Gradskog ureda za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i promet i pripremu Programa građenja komunalne infrastrukture u 2023. godini i Programa održavanja javnih prometnih površina, Vijeće gradske četvrti Trešnjevka – jug definiralo je prioritete aktivnosti

Realizacija plana komunalnih aktivnosti za 2022. godinu dobro napreduje. Gotovi su radovi na vodoopskrbnom cjevovodu u Koprivničkoj, zamijenjene kanalice u Graničkoj i Dobrinjskoj, uređen nogostup u Jarunskoj 27, Hinka Wurtha 18, u Odakovoj 1 – 7 i Tijardovićevoj. Uređen je sjeverni nogostup i biciklistička staza u Jarunskoj te prometnica u Horvaćanskoj. U tijeku je uređenje nogostupa od ulice Srednjaci do Ulice braće Domany i na Zagrebačkoj aveniji od Savske do ulice Dužice.

Završene su gotovo sve aktivnosti koje se odnose na igrališta i zelene površine. Gotova je projektna dokumentacija za uređenje zapadne obale potoka Črnomerec uz Ulicu braće Domany te sjevernog nogostupa Jarunske ulice gdje će se napraviti drvodred s klupicama, projektna dokumentacija za uređenje parka kod Papove ulice na Knežiji te rampa u Slavenskoga kod broja 2. Do kraja 2022. godine očekuje se postavljanje dvosjedne ljuljačke za novorođenčad na dječjem igra-

Dani MO-a Srednjaci i Sajam dječjih stvari koji su održani u rujnu

lištu u Ulici A. Prosenika, staza u ulici Hrgovići 77, staze između bloka zgrada na Poljani J. Andrašsija, u Ulici Davorina Bazjanca kod broja 17–31 i u Palinovečkoj 43. Nekadašnje šikare pune smeća u Zelengradskoj i Prozorskoj sad su uređeni travnjaci, a u Parku Emila Cossetta postavljen je stol za stolni tenis i klamerice za bicikle.

Bit će uskoro donesen i Plan komunalnih aktivnosti za 2023. godinu. U razmatranju je 114 prijedloga među kojima je MO Gajevo predložio 16 aktivnosti, MO Horvati – Srednjaci 15, Jarun 21, Knežija 20, Prečko 23 te Vrbani 19 aktivnosti.

Za potrebe Gradskog ureda za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i promet i pripremu Programa građenja komunalne infrastrukture u 2023. godini i Programa održavanja javnih prometnih površina, Vijeće gradske četvrti Trešnjevka – jug definiralo je prioritete aktivnosti, i to gradnju pješačkog i biciklističkog pothodnika ispod pruge između Ulice Ćire Truhelke i Savske, rekonstrukciju

mostića preko potoka Črnomerec u Ulici braće Domany, ozelenjavanje platoa Horvaćanska – Hrgovići – Augusta Prosenika. Gradnja i uređivanje javne rasvjete predloženo je na dječjem igralištu Lipanjska 2, pješačko-rolerskoj stazi u RŠC-u Jarun, na spoju ulice Vrbje i Petrovaradinske, školskom igralištu OŠ »Bartol Kašić« i OŠ »Josip Račić«, pješačkoj i biciklističkoj stazi na nogostupu Horvaćanske od ulice Srednjaci do Ulice braće Domany, na sjevernom nogostupu Jarunske od Horvaćanskog zavoja do potoka Črnomerec i na igralištu Nogometnoga kluba Prečko. Predložena je gradnja šetnice uz potok Vrapčak, uređenje platoa u Ulici Hrvoja Macanovića – Ulica Martina Puštekta uz novu

javnu rasvjetu, uređivanje staze sa stubištem kod ulice Hrgovići 33, staze u Ulici A. Stipančića. Vijeće je predložilo gradnju novog dječjeg vrtića u ulici Županići, dječjeg igrališta u Vrisničkoj, uređivanje parka u Vrbani II, novi park u Jarunovićevoj kod br. 17, sanaciju platoa u Ožujskoj 2 – 14 i Siječanjskoj 5 – 11. Predloženo je i desetak lokacija za postavljanje javnih slavina (česmi), uglavnom u parkovima i uz dječja igrališta. Prva se očekuje tijekom sljedećih mjeseci uz potok Črnomerec i na dječjem igralištu na Gredicama.

Podržana je inicijativa Mjesnog odbora Jarun da se na Jarunskoj ulici kod broja 21 sagradi objekt društvene namjene, primjerice zdravstvena ustanova i(li) dječji vrtić te predlaže izmjenu GUP-a čime bi se navedena čestica prenamijenila iz stambene u javnu i društvenu namjenu.

BRZA PROMETNA POBOLJŠANJA

Vijeće je donijelo zaključke o potrebi postavljanja prepreka za parkiranje na pješačkom prilazu zgradi Hećimovićeve te postavljanje fleksibilnih stupića na kolnicima u Ulici braće Domany, Ulici majstora Radonje i Ulici Blaža Trogirana. Predloženo je postavljanje uspornika, uzdignute pješačke plohe u Koprivničkoj, promjena regulacije prometa u Vrbje 1a, 1b i 1c uz mogućnost obilježavanja dodatnih parkirališnih mjesta uz južni rub kolnika, postavljanje prometnih ogradala na križanju ulice Vrbani i Lopatinečke i na križanju Ulice Hrvatskog sokola i Našičke. Podržan je prijedlog MO-a Jarun da se obilježi zabrana parkiranja i zaustavljanja s južne strane zgrade u Ulici Hinka Würtha 20 i 22, kao i prijed-

Is crtana su nova parkirna mjesta u Smiljanskoj i Macanovićevoj

loge MO-a Gajevo i Vrbani da se postave zaštitni stupići na nogostupu u ulici Hrgovići 43 – 47, na nogostupu istočno i zapadno od ulaza u garaže, istočno od Srpanjske 1, ispred vatrogasnih pristupa stambenoj zgradi te prijedlog Vijeća MO-a Vrbani da se obilježi pješački prijelaz u Palinovečkoj ulici kod broja 19a. Za ovakva brzopotezna prometna poboljšanja Vijeće gradske četvrti spremno je osigurati sredstva kroz Plan komunalnih aktivnosti.

Vijećnici se nisu složili s prijedlogom semaforizacije pješačkog prijelaza na Savskoj cesti kod Veslačke te su podržali prijedlog da se postojeći pješački prijelaz ispod nadvožnjaka premjesti sjeverno od Veslačke, bez semaforizacije, ali da se označi horizontalnom i vertikalnom signalizacijom radi pravodobnog upozoravanja vozača.

ZA LAKŠU MOBILNOST OSOBA S INVALIDNOŠĆU

MO Prečko istaknuo je kako na njihovu području ima više lokacija na kojima je potrebna inkluzija za slijepo i slabovidne osobe koja bi im omogućila nesmetani prilaz stambenoj zgradi u kojoj stanuju, a čije se rješenje ne može pokriti projektima Grada Zagreba. Na 14. sjednici Vijećnici MO Prečko dao je suglasnost za postavljanje taktilnih oznaka na javnoj površini, a o trošku suvlasnika zgrade. Kako nabavna cijena jedne taktilne ploče 40 x 40 cm iznosi 3 eura, s Udrugom slijepih grada Zagreba dogovoreno je da se popišu potrebe za područje Gradske četvrti Trešnjevka – jug te Grada Zagreba kako bi se razmotrile mogućnosti financiranja i postavljanja taktilnih oznaka na sve kritične lokacije.

Obnovljena je staza u parkiću kod Ulice Davorina Bazjanca. Posebno se pazilo da bude korišten benkovački kamen zbog očuvanja originalnog izgleda parka, a postavljene su i dvije rampe kako bi park bio dostupan svima

Obnovljena zapadna strana pješačko-biciklističke staze u Hrvatskog sokola od Horvaćanske do ulaza u Jarun

Uređivanje zapuštene Knežijske livade koja povezuje Prozorsku i Ulicu Čire Truhelke

Uređeno parkiralište u Ulici Ludovika Zelenike

ZELENILO UMJESTO PARKIRALIŠTA

Vijeće GČ-a Trešnjevka – jug predložilo je više novih lokacija za gradske vrtove, i to parcele južno od Jarunske između dvaju potoka, sjeverno od Jarunske uz trafostanicu i u Prečkom, parcele zapadno i južno od Paljetkove 18. Projekt »Gradski vrtovi« postoji već gotovo 10 godina i građani za njega pokazuju veliki interes pa se svake godine predlažu nove lokacije.

Vijeće je podržalo sadnju novih stabala južno od Kuzminečke 55 i Rudeške ceste 246, na lokaciji koja bi bila uz koridor buduće prometnice.

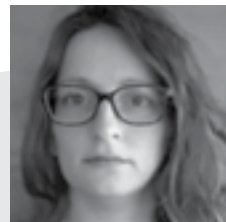
Odbor za prostorno uređenje GČ-a Trešnjevka – jug uskratilo je suglasnost za prodaju zemljišta na adresi Beethovenova 32 te je predložilo da se predmetno zemljište da u zakup, ali svakako da se sačuva kao zelena površina. Iz istog je razloga odbijen zahtjev za zakup zemljišta na adresi Hrgovići 13, gdje bi obližnje poduzeće napravilo parkiralište za svoje potrebe.

9

OBRAĆANJE PREDSEDNICE VIJEĆA

Drage Trešnjevčanke i Trešnjevčani,

u proteklih godinu dana od formiranja Vijeća dali smo sve od sebe da uvažimo prijedloge građana i da mnogim aktivnostima poboljšamo životni standard. Organizirali smo nekoliko sajмова razmjene dječje i trudničke odjeće, obuču i igračka te na tribinama informirali i uključivali građane u razgovore o uređenju potoka, vranama i odvajanju otpada. Za blagdansko vrijeme i ugođaj ukrasili smo i nekoliko već postojećih stabala u četvrti, sukladno prijedlozima mjesnih odbora, kako bi tračak adventa zasjao i u našem kvartu. Sljedeće godine nastavit ćemo svim snagama raditi za dobrobit naših kvartova i njihovih stanovnika, kao i za zaštitu javnih resursa, pa vas i ovom prigodom pozivam da nam se javite ili pridružite u radu. Želim vam da predstojeće praznike provedete u miru i radosti, okruženi dragim ljudima i zahvalnošću. Čitamo se i sljedeće godine!

Elvira Multić
predsjednica Vijeća GČ-a Trešnjevka – jug

KERAMIKA U CEKATEU

IZLOŽBA

»MOŽE I BEZ STRUJE!«

Radove nastale u sklopu radionice primitivnog paljenja keramičarke Danijele Pičuljan predstavila su 22 autora i autorice

Tekst i foto: Saša Martinović Kunović

U CeKaTeovoj galeriji »Modulor« u svibnju je održana izložba keramičkih predmeta pod nazivom »Može i bez struje!« na kojoj su izloženi radovi nastali u sklopu radionice primitivnog paljenja keramičarke Danijele Pičuljan iz Varaždina. Predstavila su se 22 autora i autorice s radovima koji su nastali paljenjem u peći od papira i gline, što govori i sam naziv izložbe. Peć su naime izradili (točnije, sagradili) vlastitim rukama sami polaznici u dvorištu studija Danijele Pičuljan u Kuršancu kraj Varaždina u travnju ove godine.

Ta je izložba dobra prigoda da se podsjetimo koja je veza CeKaTea i keramike te kako je uopće došlo do pokretanja programa povezanih s oblikovanjem keramike u CeKaTeu.

Godine 2006. u Galeriji »Modulor« svoje je radove na izložbi »Vali« izložila keramičarka Lidia Boševski. Nekoliko godina poslije uslijedila je i izložba njezine Udruge »Terakota« pod nazivom »Datoteka tekstura«. Već tijekom tih dviju izložbi CeKaTe je bio mjesto okupljanja brojnih ljubitelja keramike. S obzirom na velik interes posjetitelja i polaznika programa, CeKaTe je odlučio u suradnji s Lidijom Boševski kreirati program za treću dob u sklopu kojeg bi se polaznike učilo tehnikama oblikovanja. Radionice keramike bile su dio šireg jednogodišnjeg projekta pod nazivom »U potrazi za istinom« koji je bio finan-

ciran u sklopu Europskog socijalnog fonda te Ministarstva kulture. Osim keramike, bilo je još pet drugih modula (ples, glazba, gluma, dizajn, multimedija). Program keramike polazilo je 20 korisnika, a nabavljena je i peć za keramiku, potrebna oprema i alati. Budući da su polaznici s oduševljenjem dolazili na radionice, CeKaTe je odlučio nastaviti s edukacijom i daljnjim razvojem programa vještine oblikovanja u glini. Raspisani su upisi u program, ovog puta u vodstvu Nade Benc Štuka, pa je grupa keramičara sudjelovala na keramičarskim okupljanjima i ponekoj izložbi.

Naravno, takvi uspjesi potiču CeKaTe da program provodi i dalje, na opće zadovoljstvo polaznika.

CeKaTe je postao jedna od točkica na zemljovidu zaljubljenika u keramiku. Nadamo se da ćemo i dalje biti ta točkica i da ćemo ponešto narasti u bliskoj budućnosti.

Od 2022. radionice keramike nastavljaju se pod voditeljstvom keramičarke Marine Blažek, a izuzetno velik interes dokazuje da postoji želja za modeliranjem i istraživanjem novih materijala, samo ju treba usmjeriti na pravi način. Tijekom listopada i studenoga grupa od desetero polaznika uspješno se bavila izradom keramičkih predmeta. Svoje će radove predstaviti na završnoj izložbi u 2023. godini.

INKLULAB2

Epsko putovanje sa sretnim završetkom

Projekt inovativnih umjetničkih i kulturnih praksi u inkluzivnom radu s osobama s invalidnošću omogućuje pristup osobama s invalidnošću kulturnim sadržajima, a s novim partnerima nastavlja se i u drugom ciklusu

Tekst: Ivan Hromatko

Foto: Frana Marija Vranković Vulić

Ujeku pandemije CeKaTe je razvijao suradnju naizgled »neprirodnih« partnera: organizacije civilnog društva posvećene promicanju i razvoju kulture »uradi sam« povezivanjem novih tehnologija i znanosti s umjetnošću te organizacije koja osigurava društvenu skrb za osobe s intelektualnim oštećenjima. Iako djeluju na području Trešnjevke od 2013., odnosno, 1958. godine, te se udruge po ciljevima svojih djelatnosti nikad nisu prepoznale.

No, djelujući u životu lokalne zajednice kao polivalentni centar za kulturu, CeKaTe je surađivao s objema organizacijama: od organizacije izložbi do organizacije inkluzivnih programa za osobe s invalidnošću. Kao takav, CeKaTe je bio u poziciji prepoznati da će suradnja Udruge za razvoj »uradi sam« kulture – Radiona (Radiona) i Udruge za podršku osobama s intelektualnim oštećenjima Grada Zagreba (te njihova popularnog Kluba »Vjeverica«) donijeti pozitivan iskorak u razvoju i promociji inkluzije na Trešnjevci.

RAZMJENA ZNANJA

Prepoznavši njihovu kompatibilnost i kvalitetu CeKaTe je inicirao suradnju s Radionom i vjevericama, a ta kreativna i kvalitetna partnerska kombinacija iznjedrila je projekt »InklulAB«.

Punog naziva »#Inklulab – projekt inovativnih umjetničkih i kulturnih praksi u inkluzivnom radu s osobama s invaliditetom«, ovaj je projekt financijski podržalo Ministarstvo kulture RH kao program koji omogućuje pristup osobama s invalidnošću kulturnim sadržajima pa su Radiona (kao nositelj), vjeverice i CeKaTe (kao partneri) mogli prionuti razvoju programa od srpnja 2021. godine.

Nakon serije razmjene znanja o radu s osobama s invalidnošću, odnosno korištenju novih tehnologija u umjetnosti, projektu su se pridružili

akademijski režiser Lovro Krsnik i akademijski glumac Kristijan Ugrina koji su profesionalno uobličili predstavu »Potraga za vremenom« i prateću slikovnicu koju su izradili korisnici Kluba »Vjeverica«. U izvedbi Nataše Tisanić, Vedrana Vranara, Božene Simatović, Mije Sertić, Samije Zaydan i Evice Perković ova izuzetno zabavna predstava premijerno je izvedena u CeKaTeu 21. svibnja 2022. godine te je pobrala pljesak publike. Radnja predstave prati avanture inženjera Zemljanina Đure i princeze Kazaljčice s planete Pješčanin Satova koji, u potrazi za mladošću, posjećuju planete Safarija, Srca, Bubnjeva i Mode.

NOVI PARTNERI

Ovo epsko putovanje ima sretan završetak, a partneri nastavljaju suradnju razvojem projekta »InklulAB 2: Hibridne umjetnosti, eksperimentalne izvedbene prakse i taktilna senzorka likovnosti« koji će obogatiti novi partneri – Tiflološki muzej i Max teatar.

Projekt »InklulAB, br. 2: Hibridne umjetnosti, izvedbene prakse i taktilna senzorka likovnosti«, u kojem je Udruga za podršku osobama s intelektualnim oštećenjima Grada Zagreba jedan od partnera, dobio je potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske. Pozivu za predlaganje programa koji omogućuju pristup i dostupnost kulturnih sadržaja za osobe s invalidnošću i djecu i mlade s teškoćama u razvoju u Republici Hrvatskoj za 2022. godinu odazvali su se: *Udruga za podršku osobama s intelektualnim oštećenjima Grada Zagreba, Udruga »Vjeverica«, Tiflološki muzej, Centar za kulturu Trešnjevka, Max teatar i Radiona*. Veselimo se novim radionicama, predstavama i projektima s našim korisnicima i partnerima.

JUBILEJ PRED VRATIMA

DESET GODINA PROJEKTA »MAPIRANJE TREŠNJEVKE«

12

Nema na Trešnjevci ulice u koju se tijekom urbanih šetnji bar jednom nije zašlo, bizarnosti kojoj se nije načudilo, pitanja koje se nije postavilo i pokušalo naći odgovor

Tekst i foto: Vanja Radovanović

Ako ste ikad vidjeli poveću grupu ljudi koja se šeće po zakutcima Trešnjevke, ulazi u njezine začudne dijelove, viri u dvorišta, priča s prolaznicima, fotografira, otvara neke stare zemljovide, lista po papirima, nešto spreja ili mjeri, to su aktivisti projekta »Mapiranja Trešnjevke« i sudionici aktivnosti. Jer, nema na Trešnjevci, u svim njezinim dijelovima, ulice u koju se tijekom urbanih šetnji bar jednom nije zašlo, bizarnosti kojoj se nije načudilo, pitanja koje se nije postavilo i pokušalo naći odgovor.

Mnogo se toga dogodi u 10 godina čovjekova života, a još više u životu nekog projekta koji svoj život živi ostvarujući kontakt sa zajednicom, osluškujući priče ulice, hodajući glavnim i sporednim ulicama i mjestima kojima rijetko ljudska noga kroči (da, čak i Trešnjevka ima takva mjesta!), listajući stare knjige i novine, prašnjave i zaboravljene, zavirujući u dvorišta...

BESPLATNO I PRISTUPAČNO

Projekt »Mapiranje Trešnjevke« pokrenut je 2013. godine u sklopu Centra za kulturu Trešnjevka, i to radi ostvarivanja dvaju glavnih ciljeva: jedan je bio da se besplatnim i pristupačnim vođenim šetnjama svima zainteresiranima pokažu manje poznate strane Trešnjevke, njezine priče, fotografije, ljudi, kuće, birtije..., a drugi je cilj bio da sve to što se prikupi bude prikladno prezentirano na mrežnoj stranici koja će sva ta znanja, informacije i kazivanja učiniti pristupačna svima. Jer, Trešnjevka nije kvart o kojem se pišu monografije, snimaju filmovi i kojim krstare turistički vodiči. Trešnjevka je kvart u kojem se život živi bez mnogo pompe i publiciteta i u kojem mnogo toga prolazi nezapisano, pa čak i nezapamćeno, neprimijećeno.

Tijekom provođenja projekta ti su ciljevi ne samo ispunjeni, nego i daleko premašeni, a uz te glavne smjerove projektne su se djelatnosti raz-

granale i u nekoliko drugih srodnih, a ipak različiti grana. Brojke znaju biti zamorne, no nekad baš one najbolje oslikavaju uloženu energiju, trud i ljubav pa evo onda i nekoliko prigodnih brojki:

- » Dosad je u sklopu projekta održano 158 šetnji od čega dvije trećine u sklopu globalnog projekta »Jane's Walk« čiji je »Mapiranje Trešnjevke« partner za cijeli Zagreb od 2015. godine. Prosječni je broj sudionika bio oko 35.
- » Dana 25. studenoga 2022. mrežna stranica projekta sadržavala je 476 tekstova i 4571 fotografiju, velikom većinom originalnih, napisanih i snimljenih specijalno za »Mapiranje Trešnjevke«.
- » Akcija »Tura kultura« pokrenuta je 2020. godine, a dosad je u sklopu aktivnosti organizirano šest posjeta različitim ustanovama na Trešnjevci i njezinoj okolici.
- » Akcijom »Kvartovski mozaik« prikupljaju se priče starijih sugrađana koji svojim životnim pričama, fotografijama i arhivskim materijalima prezentiraju i promjene u kvartovima u kojima žive.
- » Akcijom »Kvartovska piva« dosad je posjećeno 12 tradicionalnih kvartovskih kafića u kojima se također mogu doznati mnoge zanimljivosti. Nažalost, mnogi od njih su se i zatvorili nakon posjeta, što pokazuje dinamiku gradskog života i važnost pravodobne, zapravo stalne aktivnosti potrebne da neke informacije i priče ne nestanu.

TREŠNJEVKA SE BUDI!

Treba spomenuti i manifestacije kojima je projekt pokušao dati novu dimenziju Tratinskoj i Ozaljskoj, glavnim trešnjevačkim ulicama, koje su nekad, pod zajedničkim imenom Ulice Rade Končara, u doba prije trgovačkih centara, bile trgovačko središte Trešnjevke. Početkom rujna 2020. led je probila akcija »Tratinska se budi!«, da bi u lipnju 2021. uslijedila manifestacija »Trešnjevka se budi!«, a u rujnu ove godine organizirano je i treće njezino izdanje, »Trešnjevka se budi! #3«. Te su akcije na različite načine poticale građane na sudjelovanje, razmišljanje o tome kakve bi ulice i trešnjevačke javne prostore oni željeli te kako i oni sami mogu pomoći da dođe do promjena na bolje. Većina se programa odvijala na otvorenom, u javnom prostoru, dostupnom svima, a cilj nekih aktivnosti bio je i uključivanje stanara, vlasnika i korisnika lokala tih ulica. Jedna je od ideja i ona o postupnom pretvaranju Tratinske ulice u pješačku zonu čime bi se (uz daljnje korištenje tramvaja) malo-pomalo povećavao prostor namijenjen pješacima i biciklistima, a smanjivao onaj namijenjen automobilskom prometu. To je inicijativa koja bi sigurno povećala atraktivnost središnjeg dijela Trešnjevke i učinila tu danas sivu i bučnu ulicu zatrpanu automobilima u ugodnije mjesto za život, rad i šetnju.

I, ne zaboravite, i vaša priča, stara fotografija, primjerak starih novina s člankom o Trešnjevci ili monografija nekog od trešnjevačkih poduzeća ili sportskih klubova, kulturno-umjetničkih društava ili pak ustanova, može pomoći pri osvjetljavanju trešnjevačke prošlosti. Ako vas zanima volontiranje povezano s projektima, javite se u Centar za kulturu Trešnjevka i potražite nas. Rado ćemo vas primiti i porazgovarati s vama.

Početkom 2023. godine bit će objavljen program obilježavanja godišnjice, a do tada pogledajte aktivnosti projekta na sljedećim poveznicama:

- » Mrežna stranica: <https://mapiranjetresnjevke.com/>
- » Popis dosadašnjih aktivnosti projekta: <https://mapiranjetresnjevke.com/o-nama/o-nasim-aktivnostima/>
- » O manifestaciji »Trešnjevka se budi! #3«: <https://mapiranjetresnjevke.com/kvartovi/stara-tresnjevka/tresnjevka-se-budi-3/>
- » Najava budućih akcija: <https://mapiranjetresnjevke.com/aktivnosti-g/najava-akcija/>
- » Profil projekta na Facebooku: <https://www.facebook.com/MapiranjeTresnjevke/>
- » E-adresa putem koje se možete prijaviti na popis primatelja ili se javiti članovima projekta: mapiranjetresnjevke@gmail.com

Čarolija plesa i zajedništva

Na Susretima su se predstavile 43 plesne skupine i više od 800 mladih plesačica i plesača

Tekst i foto: Frana Marija Vulić Vranković

Trešnjevkačka plesna scena okupila je plesne skupine iz cijele Hrvatske na 17. TREPS festivalu plesa od 25. do 27. studenoga 2022. u Centru za kulturu Trešnjevka. Nakon dvogodišnje stanke CeKaTe je ponovno okupio plesne skupine na TREPS susretima i festivalu koji afirmira plesni izraz i plesnu umjetnost u Zagrebu i Hrvatskoj uopće. Također, umrežava i okuplja zaljubljenike u ples od najranijeg djetinjstva do onih malo starijih. TREPS susreti održali su se na proljeće, a na njima se predstavilo 113 koreografija 43 plesne skupine i više od 800 mladih plesačica i plesača. Ocjenjivački sud izabrao je 35 ponajboljih koreografija koje su se plasirale na 17. TREPS festival plesa u kategorijama: klasični balet, suvremeni ples, *show*, *jazz* te urbani plesni izrazi.

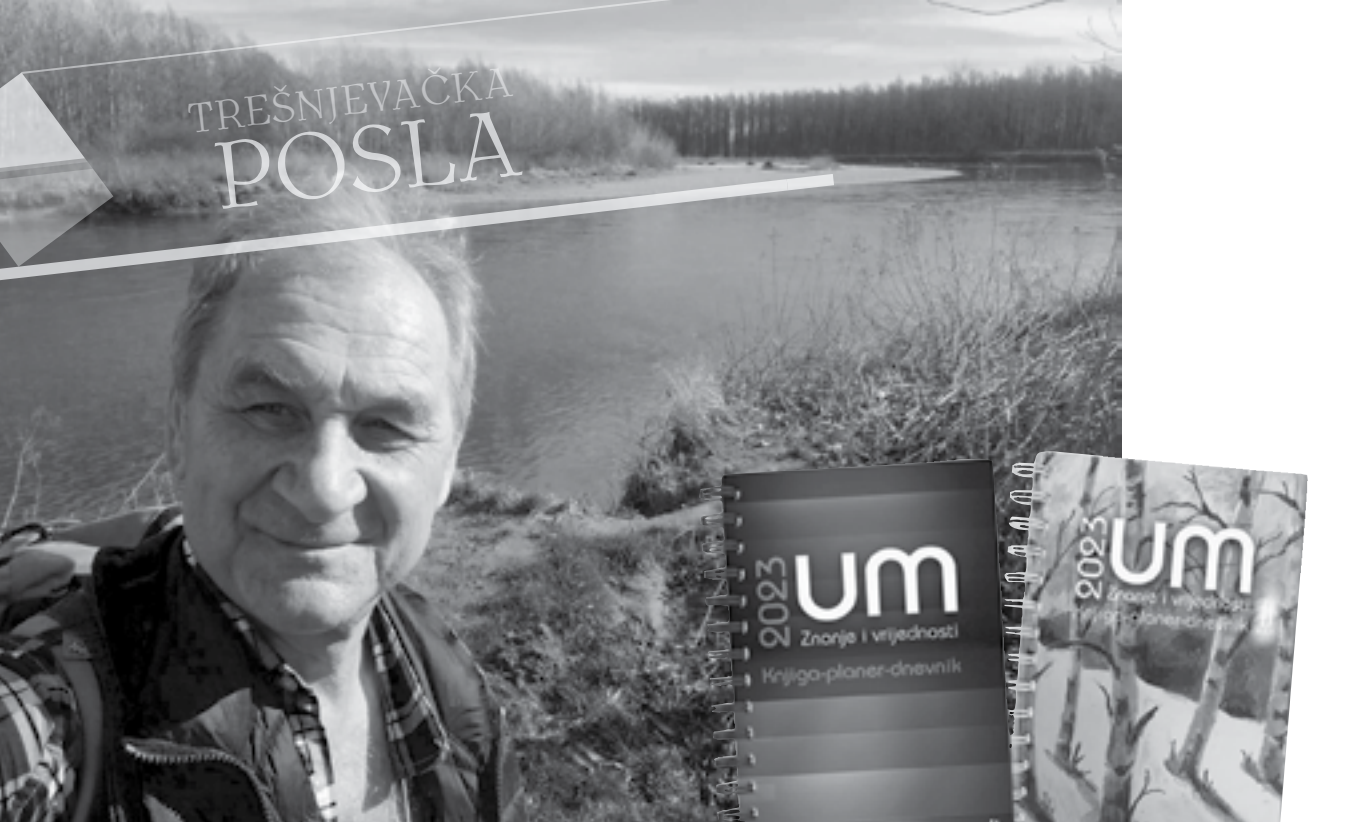
Ocjenjivački sud činile su: povjesničarka plesa i kritičarka Maja Đurinović, balerina, koreografkinja i baletna pedagoginja Ljiljana Gvozdrenović, *jazz-dance* pedagoginja i profesorica Kornelija Kosanović Drvar, suvremena plesačica Una Štalcar-Furač te koreografkinja i plesna pedagoginja Tihana Strmečki. Imale su težak zadatak: od najboljih izabrati tri ponajbolje koreografije, najboljeg izvođača ili izvođačicu te ponajbolje koreografije u plesnim i dobnim kategorijama.

Nagrade za najbolje koreografije u dobnj i plesnoj kategoriji za klasični balet otišle su u ruke Plesnom studiju »Saule« za koreografiju »Polka eksplozija« Saule Ashimove (B), Umjetničkoj školi »Miroslav Magdalenić« za »Kineski ples« koreografkinje Mateje Božić (C), »Don Quijote – Segedilja« Baletnog studija Jastrebarsko u koreografiji Svetlane Lukić (D) i koreografiji »Affettuoso« Vlaste Rittig studija »Divertimento« (E). Koreografije iz kategorije

suvremeni ples i *modern* koje su odnijele nagrade su: »Tužna vrba« Martine Hrlić Rogić i Plesne grupe »Flame« (D) te »Tvornica« Anje Šehić i Plesnog centra »Tala« (E).

Među urbanim plesnim stilovima ovjenčani su »Shake It Out« Plesnog studija »Trinity« i Paole Vukelić (B), »Marionete« Plesnoga studija »Gita« i Anite Ivanović (C), »Do you?« Plesnoga kluba »ST.ART« te Ivone Buturajac i Sanje Tek (D) te »A.p.a.l.e.« Plesnog studija »Instinct« u koreografiji Lane i Leone Jerčinović i Livije Badurina (E). U kategorijama *show* i *jazz-dance* pobjedu su odnijele koreografije »Raindrops« Plesnog studija »TransForm« te Maje i Petre Zajec (B), »American Cliche« Studija za ples i rekreaciju »Mimax Mirne Trška (C), »Lazy Song« Nene Jurišić i Plesne udruge »Gesta« (D) te »Rapsodija« Plesnoga centra »Tala« u koreografiji Larise Lipovac Navojec (E). Među najmanjim trepsčićima (od tri do sedam godina) nagrađena je koreografija »Annie i prijateljice« Edite Cebalo i Plesnoga studija Edite Cebalo. *Grand prix* 17. TREPS festivala za najbolju izvođačicu pripao je Nathalie Nujster za izvedbu koreografije »Molting« u koreografiji Miloša Isailovića i pod mentorstvom Lune Lilek Plesnoga kluba »Pinokio«. Treće mjesto za najbolju koreografiju pripalo je »Tužnoj vrbi« u koreografiji Martine Hrlić Rogić i Plesne grupe »Flame«, drugo »Brainstormu« u koreografiji Mateje Repač i Plesne umjetničke škole Franje Lučića, a ponajboljom koreografijom proglašena je »Tvornica« u koreografiji Anje Šehić i Plesnoga centra »Tala«.

Veselimo se 18. izdanju TREPSA koje će se održati između 17. ožujka i 21. svibnja 2023. godine.

GODIŠNJAK »UM«

KNJIGA PLANER KOJA MIJENJA SVIJET

15

»Prvi 'UM' dobio sam u ruke 2004. jer je tvrtka u kojoj sam tad radio visoko cijenila svoje zaposlenike i konstantno radila na njihovu razvoju. Na sastancima smo koristili pozitivne priče iz 'UM-a' i zajedno punili baterije. U to smo doba kupovali planere svim voditeljima za Božić.« — *Alfred*

Tekst: Zorana Četković

Foto: privatna arhiva Gorana Tudora, arhiva knjizaraum.hr

Popularni »UM«, koji je u početku nosio ime »Učinkoviti menadžer«, tradicionalna je godišnja knjiga, planer i jedinstvena inovacija u Europi. Na desnim je stranicama »UM-a« tjedni planer, a na lijevim su tekstovi. Dakle – knjiga. Zastupajući i njegujući svojim raznovrsnim sadržajem pozitivan stav prema poslu, čovjeku, društvu, prirodi, znanju, ali i ljudskim vrijednostima, plasirao se na sam vrh književnih izuma. Obračanja

uredništvu i nakladniku česta su jer se »UM« svake godine tiska u 10.000 primjeraka, i to skoro tri desetljeća. »UM«, čiji je idejni začetnik i urednik Trešnjevčanin Goran Tudor, menadžer i poduzetnik predan pisanju knjiga, planinama, slikanju te zalaganju za opće dobro, naš je najčitaniji godišnji planer.

»UM« je i mentor, velika poslovna i životna škola u kojoj nas svojim tekstovima, pričama i pjesmama, slikama i karikatu-

rama poučava četrdesetak članova tima, stručnjaka, pisaca, menadžera i lidera, znanstvenika, psihologa, onih koji svojim djelovanjem čine razliku. Bilo je u timu i europskih sportskih prvaka i pobjednika nad samim sobom – teškom nevoljom hendikepiranih osoba.

Planer je prvi put objavljen 1995. u kvartu Gređice na Trešnjevci u nakladi izdavačke kuće M.E.P. i od tada svake godine izlazi 10. studenog. Tako je i »UM 2023.« (br. 29) već otisnut.

»Priroda kreativnog rada nametnula je još u početku i izbor specifičnog radnog prostora: bit će to u sobi našeg stana na Gredicama, rekli smo. Ured nije dolazio u obzir jer ne osigurava mir i oduzima čari ritualu pisanja. I tako sam prvih desetak godina 'UM' oblikovao u spavaćoj sobi jer smo druge sobe prepustili kćerima. Ja uz računalo na stolu u kutu, a supruga spava odmah tu. Nije joj bilo uvijek snošljivo, pusta noć odmiče pa bi apelirala: 'Daj, prestani više tupkati po tastaturi... Možeš li tiše?' Supruzi Jadranki dugujem veliku povijesnu ispriku i zahvalnost iako se i ona poslije uklopila u stvaranje 'UM-a' kao urednica poezije«, prisjeća se Tudor, koji je, izuzevši prvih 18 godina života u Zadru, cijeli život pripadao samo Trešnjevci.

GODINE PROLAZE, UM OSTAJE

Kada nešto izdrži zub vremena i potraje, kad se razvija i raste, zaslužuje prikazati svoje korake u obliku vremenske lente. Tako je prvi »UM« daleke 1995., u obliku stolnog planera – stručnog priručnika za zaposlene – bio nalik na maleni automobil fičo, iako i tad autoritet u svom vremenu. Upravo su tjedne poslovne i životne lekcije u »UM-u« pečatirale prepoznatljivost ove edicije.

»Godinama je Končar tiskao popularni stolni kalendar s fotokama iz svojih tvornica. Gledajući ga sinula mi je ideja! Napraviti ćemo godišnji priručnik s imenom 'Učinkoviti menadžer'. Bio je namijenjen poslovnom sektoru. Ubrzo je »UM« postao 'najmasovnija hrvatska poslovna škola', u suradnji s deset uglednih kompanija«, objašnjava Tudor.

Već nakon dvije godine priručnik uključuje i eseje iz psihologije te hrvatskog menadž-

žmenta, kad su se u tim uključili prvoborci 'UM-a', sveučilišni profesori Majda Rijavec, Predrag Zarevski i Velimir Srića. Godine se nižu, a 'UM' nije više samo planer, a ni stručni priručnik, već prava knjiga koja uči, veseli, inspirira«, priča Tudor.

»UM« se nije prestao nadograđivati! Mali fičo ubacuje u višu brzinu te biva obogaćen karikaturama Ivana Haramije Hansa i aforizmima kojih se mnogi najlakše sjete kad pričaju o »UM-u«. Sadrži i poeziju, fotografije u boji pa nadilazi okvire poslovne literature, postajući tako tip općeg almanaha. »UM 2010.« kao tinejdžer povećava format, zalaže se svojim esejima za održivost i društveno odgovorno poslovanje. »UM 2019.«, srebrni učinkoviti menadžer pojavljuje se u svome jubilarnom ruhu. Navršava 25 godina i slavi srebrno zajedništvo čitatelja, autora, partnera dobivajući podnaslov »Znanje i vrijednost«. Već zreo 2020. godine okuplja velik broj autora, njih 47, i doseže 176 stranica.

»U početku nisam mislio da će to biti dugovječan projekt, čak moj cjeloživotni projekt. Ali ispalo je dobro. Danas mislim da je to to«, ističe urednik. Ove godine edicija nudi i posebno limitirano izdanje s tvrdim koricama i umjetničkom slikom na naslovnici.

NAGRADE STRUKE I ČITATELJA

Da je »UM« najuspješniji poslovni i osobni godišnjak u Europi, koji je dosada imao i ima na stotine tvrtki kupaca (HEP, Tehnix, Turisthotel, Strojopromet, grad Pazin, Bomark, obrazovne ustanove Vern, Libertas, Effectu, pa mnoge male tvrtke, udruge, ustanove, u Bosni i Hercegovini tvrtka Širbegović, Fis i druge), svjedoče i priznanja: nagrada Hrvatske

udruge poslodavaca za praksu društveno odgovornog poslovanja 2016., nagrada Hrvatskog društva kvalitete 2009., a 2019., u povodu 25. godišnjice, nagrada Hrvatskog udruženja menadžera CROMA i HGK Županije primorsko-goranske.

Da je »UM« mnogima vjerni prijatelj koji ih prati na putovanjima, godišnjim odmorima, u torbi, na noćnom ormariću, radnom stolu, svjedoči i desetak tisuća čitatelja i obožavatelja.

»Do 'UM-a', bila je to samo hrpa izgubljenih bilježnica ili uzastopnih pokušaja vođenja rokovnika koji bi se nakon par ispunjenih stranica već u veljači izgubili. 'UM' je postao dio mog identiteta. Uklopio se. 'UM' je moja dnevna knjiga«, dijeli svoje impresije čitateljica Katarina.

»Vjerujemo da će u društvu budućih generacija, u obliku koji one odaberu, 'UM' ili barem ideja 'UM-a', trajati. Kad smo počinjali, nismo ni sanjali o ovih 25 godina«, zaključio je Tudor svoje obraćanje na svečanosti srebrnih 25 godina.

A mi ćemo zaključiti mišlju Oscara Wildea: »Sanjari vide zoru prije svanuća, prije drugih.«

Pa neka se sanja...

GASTROOAZA

Izakaya by Time

japanski pub na Selskoj cesti

Ovaj kvartovski restoran uključen je i u popis restorana u prestižnom Michelinovu vodiču

Tekst: Tatjana Horvatić
Foto: arhiva *Izakaya*

Trešnjevka voli pisati živopisne priče. Njezine su ulice napučene, parkovi vrve obiteljima s djecom, ona je bučna i tajnovita u isto vrijeme, ali i savršeno mjesto u kojem možete probati svakojake gurmanske poslastice. Za oko nam je ovog puta zapeo japanski restoran Izakaya by Time, skraćeno Izakaya, koji posljednje dvije godine privlači Trešnjevčane, ali i ostale sugrađane i turiste nudeći im savršen spoj hrane i ambijenta Zemlje Izlazećeg Sunca.

Spomenuti je restoran nastao kao nadopuna popularnog restorana Time koji je zbog adaptacije zgrade u samom centru prestao s radom 2020. godine. Ne prepustajući ništa slučaju, začetnici ideje preselili su svoju ponudu na novu adresu i u novom formatu – onom prihvatljivijem široj populaciji – te sugrađanima ponudili japanske specijalitete na koje se lako navući.

ASIAN FUSION

Vlasnik Davor Bienenfeld od samog početka imao je jasnu viziju što želi ponuditi svojim gostima, a riječ je o interpretaciji japanskog puba u kojemu ćete uživati u jelima fuzijske kuhinje (*asian fusion*) uz vrhunska vina, koktele i zanatska piva. I nije pogriješio.

Iako na prvi spomen zvuči prilično egzotično, *izakaya* u doslovnom prijevodu podrazumijeva »mjesto gdje se pije i jede«. Naime, u Japanu je to riječ koja označava restoran. Sve više ljudi prepoznaje japansku hranu kao jednu od najzdravijih u svijetu. Uz rižu i morske plodove, ona

obiluje namirnicama koje su bogate zdravim masnoćama, voćem i povrćem te prehrambenim vlaknima. Sve to ide u prilog činjenici da su Japanci jedan od najdugovječnijih naroda. Srećom, zahvaljujući globalizaciji, ova hrana više nije rezervirana samo za stanovnike te daleke zemlje.

Na adresi Selska go možete uživati u ukusnoj miso juhi, ramenju, prozračnim *gyozama* koje predstavljaju japansku inačicu ravijola, maštovitim bogatim salatama, popularnim *bowlovima* i sušiju.

»Naša kuhinja većinom okuplja strane radnike s Filipina koji vrlo dobro poznaju japansku kuhinju te su zbog kulture i blizine Japana puno educiraniji o toj kuhinji od nas samih«, kazala nam je Dora Bienenfeld iz Izakaye koja se posebno ponosi sušijem po kojem su najprepoznatljiviji. Japanska kuhinja sama po sebi zasniva se na svježim i zdravim namirnicama pa tako na njihovu jelovniku možete pronaći samo najbolje sastojke.

»Začini su pretežito iz inozemstva. Međutim, što se ribe i mesa tiče, radimo isključivo s domaćim lokalnim proizvođačima poput Pelagosa koji nam svaki tjedan dostavlja svježu plavorepu tunu te peradarstvom Tomašić koji za nas uvijek ima svježije piceke«, dodaje Bienenfeld.

»Menu ne mijenjamo često jer se ne radi o sezonskim namirnicama. Ono što volimo jest tijekom zime ubaciti krepkija jela poput *ramena*, dok na proljeće veći naglasak stavljamo na salate«, objašnjavaju iz Izakaye te dodaju da se

već dvije godine nalaze na Michelinovu vodiču *Bib Gourmand* koji predstavlja restorane koji osvajaju kvalitetnom ponudom i prihvatljivom cijenom.

Inače, Michelin, francuski vodič za restorane, jedan je od najpriznatijih u svijetu, čije preporuke uvažavaju i gosti i struka jer se drži vrlo strogih kriterija koje restorani moraju zadovoljiti. U Hrvatsku su prvi put došli 2017. godine, a trenutačno njihovu zvjezdicu ima 10 hrvatskih restorana, dok se u vodiču Bib Gourmand nalazi njih 12. Ostala 62 restorana imaju preporuku gastronomskog vodiča. Procjena kvalitete te nadopuna popisa s preporukama provodi se svake godine i od velike je važnosti za hrvatsku turističku i gastronomsku ponudu.

ESTETSKI APETIT

Uzevši u obzir sve navedeno, važan je aspekt poslovanja Izakaye i prezentacija hrane. Ako vam sline nisu počele curiti već pri samom ulasku u restoran, to će se dogoditi pri prvom pogledu na jelo. U Japance je duboko usaden pojam »estetски apetit«. Oni vjeruju da prije no što počnete jesti hranu, prvo trebate u njoj uživati očima. Boje, način slaganja namirnica, posuđe, ambijent – sve su to stavke koje pridonose ukupnom dojmu i ugodi koju izaziva pojedini obrok.

Što se tiče uređenja, za ideju je zaslužan vlasnik Davor Bienenfeld koji je svoju zamisao podijelio sa studiom MakeltSpecial. Japanska trešnja, drveni stolci, beton te čiste linije najbolje dočaravaju ovu daleku zemlju.

»Zbog bogate ponude naši su gosti svih uzrasta. Tijekom tjedna posjećuju nas najčešće poslovni ljudi, dok se za vikend pretvaramo u gastrooazu za ekipu, ali i obitelji. Restoran je od prvog dana odlično prihvaćen u kvartu. Stanovnici su pokazali da su spremni za nešto malo drugačije«, objašnjava Dora Bienenfeld.

Japanski kolač

Za kraj vam donosimo japanski desert za koji su vam potrebna samo tri sastojka, a mogu ga pripremiti i oni koji nisu jako vješti u kuhinji.

Sastojci:

- » 3 jaja
- » 120 g bijele čokolade
- » 120 g sirnog namaza

Priprema:

Stavite čokoladu da se topi na pari. Odvojite žumanjak i bjelanjak te napravite čvrsti snijeg od bjelanjaka. Kad se čokolada otopi, umiješajte sirni namaz i žumanjke pa polako dodajte snijeg od bjelanjaka. Smjesu ulijte u kalup i pecite 15 minuta na 170 Celzijevih stupnjeva.

Poslije 15 minuta smanjite temperaturu na 160 Celzijevih stupnjeva i pecite kolač još 15 minuta. Nakon 30 minuta pečenja ugastite pećnicu i ostavite kolač neka se još malo peče na postojećoj temperaturi 15 minuta.

Kolač ohladite i posipite šećerom u prahu.

5. PROSINCA – MEĐUNARODNI DAN VOLONTERA

VOLONTIRANJEM DO SRETNE ZAJEDNICE

Odričući se dijela svog slobodnog vremena radi koristi potrebitih ili poklanjanjem stečenog znanja onima kojima je to potrebno radimo mali korak za sebe, ali veliki za zajednicu

Prosinac, kruna cijele godine, posljedni mjesec u kalendaru za mnoge prolazi u znaku velike radosti i veselja. Usto, 5. prosinca slavimo Međunarodni dan volontera, dovoljan povod da upravo ovim ljudima velikog srca posvetimo nekoliko redaka.

Volontiranje je aktivnost od iznimne važnosti za cijelu zajednicu, ali i svakog pojedinca. Važnost volontiranja prepoznata je u tome što na izravan način utječe na rješavanje postojećih društvenih problema, a svi smo svjedoci kako ih je u suvremenom svijetu zaista mnogo. To je proces koji osnažuje socijalnu solidarnost te potiče toleranciju i uključenost svih članova društva.

Odričući se dijela svog slobodnog vremena radi koristi potrebitih ili poklanjanjem stečenog znanja onima kojima je to potrebno radimo mali korak za sebe, ali veliki za zajednicu i pojedince kojima je pomoć najpotrebnija. Usto, svaki pojedini volonter svojim angažmanom napreduje, na osobnoj, ali i profesionalnoj razini.

PLATFORMA

»VOLONTERKA«

»Volontiraju sve dobne skupine, od osnovnoškolaca u školskim klubovima do umirovljenika. Svatko voljan može postati volonter, nije važno prethodno iskustvo, važno je pronaći odgovarajuću volontersku priliku. Što se tiče Zagreba, sve volonterske aktivnosti na ovom području zainteresirani mogu pronaći na platformi 'Volonterka', objašnjava Tomislava Rakić, koordinatorka projekata i programa iz Volonterskog centra Zagreb.

Sve prednosti volontiranja odavno je prepoznala i Udruga za podršku osobama s intelektualnim oštećenjima Grada Zagreba koja djeluje od 1958. godine okupljajući osobe s intelektualnim oštećenjima, njihove roditelje, skrbnike i članove obitelji, stručnjake i građane koji žele dobrovoljno raditi u korist osoba s intelektualnim oštećenjima. Udruga ima 266 članova s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

Tekst: Tatjana Horvatić

Foto: arhiva Udruge za podršku osobama s intelektualnim oštećenjima Grada Zagreba

»Pri Udruzi koja se smjestila na Prečkom djeluje Klub 'Vjeverica' koji predstavlja prvi i najstariji oblik izvaninstitucionalne skrbi za osobe s IO-om u RH. Klub okuplja osobe s intelektualnim oštećenjima starije od 21 godinu, a nakon završetka odgojno-obrazovnog procesa koji su na isključivoj skrbi svojih obitelji«, objašnjava nam voditeljica projekta Nikol Čengić.

U želji da doznamo stvarne priče s terena, stupili smo u kontakt s nekoliko volonterki koje djeluju unutar spomenute udruge.

Bogatstvo je volonterskog iskustva i u tome što pojedinac dobiva direktnu sliku o problemima u svojoj okolini. Volonter razvija empatiju i blagonaklonost prema potrebitima i dodaje vrijednost sebi kao ljudskom biću, a to nema cijenu, što su nam potvrdile i naše sugovornice.

MELEM ZA DUŠU

»U Klubu 'Vjeverica', koji djeluje u sklopu Udruge, za podršku osobama s intelektualnim oštećenjima Grada Zagreba, volontiram svaki tjedan, ponekad i više dana u tjednu. To me ispunjava pozitivnom energijom, a osmi-jeh korisnika daje mi vjetar u leđa. Nakon 31 godine radnog staža, volontiranje mi je melem za dušu i tada se osjećam voljenom i prihvaćenom«, kazala nam je Angelina Rizman skojom se slaže i Lorena Sabolić koja Udrugu posjećuje svaki tjedan.

»Tijekom volontiranja u Klubu 'Vjeverica' družim se s korisnicima, igramo društvene igre ili imamo različite kreativne radionice. Volontiram od srednje škole, a dodatni mi je senzibilitet za ovu aktivnost i fakultet jer studiram socijalni rad te smatram da je volontersko iskustvo iznimno važno«, kazala nam je Sabolić.

»Dugoročni je cilj Udruge stvaranje stabilne volonterske baze. Tijekom volontiranja u Udruzi volonteri pomažu u radu poludnevnog boravka pri provođenju različitih radionica ili pak pri obavljanju radno-okupacijskih aktivnosti i aktivnosti svakodnevnog života (priprema obroka, pranje suđa, održavanje higijene prostora i slično). Usto, volonteri sudjeluju i kao pratnja osobama s intelektualnim oštećenjima pri posjetu sadržajima koje nudi lokalna zajednica te kao pratnja osobama s intelektualnim oštećenjima na besplatnom ljetovanju za osobe s invalidnošću u organizaciji Grada Zagreba. Članovi pokazuju veliko zanimanje za sudjelovanje u razgovoru s volonterima Udruge te se s njima osjećaju sigurno«, dodaje Čengić.

Upravo takvo jedno ljeto imalo je ključnu ulogu u volonterskom stažu kod inženjerke agronomije Ivane Molan.

»Željela sam pomoći drugima, a samim time i sebi jer prvi put kad odvolontiraš, osjećaj je fenomenalan, rasteš i znaš da si

učinio pravu stvar za sebe, a i za pojedinca ili zajednicu«, objašnjava gospođa Molan.

Svoj volonterski staž započela je u »Rodama«, zatim nastavila u grupama solidarnih razmjena, a osobni problemi i susret s djetetom s oslabljenim sluhom probudio je dodatni bunt.

»Kao nezaposlena osoba pojavila se prigoda da volontiram pet dana čisteći park Maksimir u zamjenu za tečaj koji će se upisati u radnu knjižicu. Odbrala sam tečaj za pomoćnike u nastavi i to je bila ljubav na prvi pogled! To me definiralo kao osobu, promijenilo pogled na svijet. I tu sada dolazimo do Kluba 'Vjeverica' gdje sam došla po preporuci jedne defektologice iz škole«, ispričala nam je svoj put gospođa Molan koja volontira svako ljeto.

Da pojedinci iz našega kvarta itekako prepoznaju važnost volontiranja, potvrđuje i priča gospođe Anke Jurišić, štićenice Doma za starije osobe Trešnjevka, koja je 2016. osvojila nagradu za najvolontera grada Zagreba, to jest Volonterski Oskar. Dokaz da zlatni kipić nije rezeviran samo za zvijezde s velikog platna, već i za male ljude čistog srca, uvijek spremne pomoći zajednici u kojoj žive.

NOVI POČETAK

Morra Ceramisc na Knežiji za sve koji vole raditi rukama

Ukrajinke Jana i Nastja na Trešnjevci su otvorile studio u kojem vode radionice keramike

Tekst: Tatjana Horvatić
Foto: arhiva Morra Ceramisc

Nesretne ljudske sudbine i dalje su, nažalost, dio najnovijih vijesti. Rat u Ukrajini bjesni i nikoga ne ostavlja ravnodušnim. Vjerujući da pisana riječ ima neizmjernu snagu ako je pravilno upućena, posjetili smo Morra Ceramics, projekt dviju Ukrajinki iz Harkiva koje su u Zagrebu odlučile okrenuti novi list.

Jana i Nastja u Zagreb su došle svaka s jednim ruksakom i svojim kućnim ljubimcem, psom Cubom.

»Posao smo pokrenule tijekom pandemije. Jana je kreativka i oduvijek je željela posjedovati svoju manufakturu. Stručnjakinja sam u marketingu i tako smo počele pričati o tome što bismo mogle raditi. Obje volimo raditi rukama, volimo

keramiku, pa smo brzo odlučile da će to biti glina, tim više što na tržištu nije bilo ničeg sličnog. U Ukrajini smo od starta bile uspješne – sudjelovale u brojnim festivalima i događanjima i često su o nama pisali. Otvoreno smo progovarale protiv posramljivanja ljudi koji imaju višak kilograma, zlostavljanja, pričale smo o seksulanosti i zagovarale jednakost spolova te pružale veliku podršku LGBT zajednici«, govori nam Nastja koja ne krije svoje oduševljenje Zagrepčanima.

»Zahvalne smo Hrvatima i ovoj divnoj zemlji koja nas je primila otvorena srca i bez čije pomoći ne bismo uspjele. Oduševljene smo Zagrebom i prijateljima koje smo stekle od 6. ožujka, kad smo stigle ovdje«, kazala nam je Nastja.

Ljubav je, čini se, obostrana, jer smo u razgovoru s polazni-

cima njihovih radionica i ponosnim vlasnicima keramike naišli samo na pohvale.

ŠALICE I TANJURI

»Sudjelovala sam u keramičkoj radionici koju vode ove dvije genijalne Ukrajinke i njihov pas Cuba. Vidjela sam njihovu stranicu na Instagramu i oduševile su me vrlo maštovite šalice u obliku grudi i razni tanjuri. Rezervirala sam termin za četiri osobe i uzbuđeno otišla na radionicu. Cijela je radionica na engleskom jeziku jer cure još uče hrvatski, no zanimljivo je koliko su nam jezici slični. Rukama smo radili šalice i tanjure koje smo preuzeli nekoliko dana poslije jer po završetku radionice radovi idu na pečenje i glazuru. Divim se mladim curama koje su uspjele doći do Hrvatske, otvorile svoj obrt te uspjele nastaviti

s poslom koji vole, šire pozitivnost i kreativnost na novi način u Hrvatskoj«, rekla nam je Renee Goldstein Osmić koja je na radionici bila dva puta.

Kako je sve počelo, objasnile su nam i vlasnice Morra Ceramics, studija koji je svoju novu adresu pronašao na Knežiji.

»Radionice su krenule sasvim slučajno i zapravo nismo očekivale ovakav veliki odjek. Sve je počelo u Splitu u kreativnom hubu 'Prostor' gdje smo radile dva tjedna. Kad smo došle u Zagreb, ljudi su htjeli sličan koncept i cijela se stvar pokrenula. U Ukrajini smo svojim radom podržavale borbu za ženska prava – otud dolaze neki naši najprepoznatljiviji motivi. I dalje kroz naš rad nastojimo provlačiti iste poruke, no sada se također prilagođavamo tržištu na kojem se nalazimo. Stalno proučavamo što Hrvati vole i što bi njih najviše usrećilo«, govore nam Jana i Nastja.

Sretna je s radionice otišla i Dominka Babić koja je za Janu

i Nastju doznala putem društvenih mreža. »Nisam radila keramiku od vrtića i bilo je fora naučiti osnovne tehnike. Radionica je ograničena na dva sata i fokus je na radu, što je većini odgovaralo i moja kreativna strana bila je zadovoljena«, kazala nam je Dominka.

U svojem studiju održavaju radionice za djecu i odrasle, rade tanjure, a trenutačno velik dio posla obuhvaća i izrada ukrasa za nadolazeće blagdane koji kod ovih dviju snažnih žena budi sentimentalnu stranu. Ovo je prvi Božić daleko od mjesta koje su cijeli život zvale domom.

»Nedostaje mi sve vezano uz Ukrajinu. To je moj dom, tamo sam imala svoju dnevnu rutinu, stan, auto, ljubimce. Nedostaje mi mamina torta, prijatelji koji dolaze u studio i generalno hrana koja je fenomenalna gdje god otišla«, govori nam Jana.

Osjećajima se ne može oduprijeti ni Nastja. »Najviše mi nedostaju prijatelji i vrijeme koje smo provodili zajedno.«

Unatoč tomu, svjesne su da ih je na ovom teškom putu pratila sreća i cijene prigodu za novi početak.

»Usprkos svim preprekama otvorile smo obrt i studio tako da zasad ostajemo ovdje. Lijepo nam je. Vidimo da ljudima odgovara to što radimo i vole sudjelovati u aktivnostima koje organiziramo. Interes ide toliko daleko da razmišljamo o većem prostoru, otvaranju još studija, pa čak i škole izrade keramike. Prije nekoliko tjedana sa suzama u očima prodale smo svoj prostor u Ukrajini, tako da je ovo što smo pokrenule u Zagrebu sve što imamo«, objašnjavaju Ukrajinke koje su za nadolazeće blagdane pripremile mnoštvo radionica i adventski ukrašenih glinom sačinjenih ukrasa.

BLAGDANSKE RADIONICE

»Za blagdane smo organizirale radionice tijekom kojih polaznici mogu napraviti do 10 ukrasa, a pri izradi kombiniramo dvije različite tehnike oslikavanja tako da se mogu naučiti svi koraci koji vode do finalnog proizvoda. Nastojimo imati što više radionica tako da zainteresirani stignu na red i pripreme se za nadolazeće blagdane. Neki polaznici dolaze po dva, čak i tri puta kako bi imali dovoljan broj šalica, tanjura, ukrasa koje će darovati dragim osobama. Usto, imat ćemo dva tjedna pauze za korisnike naših usluga. Za to ćemo vrijeme raditi na poboljšanju ponude i, naravno, malo se odmoriti od svih obaveza kako bismo u novu godinu ušle napunjenih baterija«, zadovoljno nam govore Jana i Nastja.

Keramiku koju rade ove dvije talentirane djevojke možete kupiti u njihovu studiju Morra Ceramics, a moguće ju je naručiti i putem društvenih mreža.

SAMOSVIJEST

Iz ove kože se ne može, da vidimo što se u njoj može!

Frka ga mučki // Sfrkala, pa ga puši // Do filtera

— Draško Regul

Piše:

Dubravka Miljković

Zamislite..., zapravo, *pokušajte* zamisliti da ležite nepomično u krevetu. Pardon, niste skroz nepomični; možete okrenuti glavu, otvoriti usta i zatreptati očnim kopcima. Da, i disati možete. Govoriti ne možete. Ne možete se počesati tamo gdje vas svrbi. Ne možete zviznuti komarca ni otjerati muhu. I nikad više ništa od toga nećete ni moći. (Da bar onda ni mozak ne radi! Ali ne, izdajica radi 200 na sat!) Koliko biste tako izdržali? Dvadeset minuta? Dvadeset sati? Dvadeset dana? Dvadeset mjeseci? Dvadeset godina? Kad ste pomislili da sam prolupala? Već kad sam sate spominjala? Ja bih, ono, za okladu, izdržala dvadeset minuta – ako bih znala da će trajati dvadeset minuta. Kad bi mi rekli da je to aranžman na neodređeno vrijeme, pri čemu mi je jedina alternativa da prestanem disati ili otvarati usta u koja će mi netko ubacivati kašastu hranu ... hm... iskreno, ne znam jel' bi mi hrabrost potrajala i dvadeset dana. Svatko koga sam pitala misli slično. Mislio je tako i Draško Regul prije dvadeset i tri godine. Bio je tada jedan od „nas normalnih“: suprug, otac četvoro djece, glazbenik, profesor engleskog i ruskog jezika, prelomitelj tekstova, kućepazitelj, meštar od kompjutora, stana, vikendice i automobila...

Od početka 2000. godine leži nepomično u krevetu. Pardon, nije skroz nepomičan; može

okrenuti glavu, otvoriti usta i zatreptati očnim kopcima. Da, i disati može. Govoriti ne može. Ne može se počesati tamo gdje ga svrbi. Ne može zviznuti komarca ni otjerati muhu. Mozak mu radi 200 na sat! I jedna je od najnormalnijih osoba koje znam. Uređuje svoje web stranice (ma pravi je IT-mačak, aktivan je na društvenim mrežama, dobio je nagradu za fotografiju, plete fraktale, piše haiku, konačno, i knjigu je napisao (nećete ju moći ispustiti iz ruku). Čista fantastika? Ne. Draško je fantastiku učinio mogućom! Iz dana u dan živi naslov / moto ove knjige: *Iz ove kože se ne može, da vidimo što se u njoj može!*...

Prije nekih 20-ak godina, kad smo se i upoznali, Draško mi je rekao da je sretan (i to još nije povukao). Tada je bio sretan jer je mogao gutati hranu; skinuli su ga bili s infuzije. – *Ali, kraj svijeta bi mi bilo da mogu ...* (nastavak u sljedećem broju). U međuvremenu se sjetite bar nekih stvari koje možete, stvari na koje ste se toliko navikli da ste ih prestali i zamjećivati, a kamoli cijeliti. Ne kažem da se sad odmah morate odreći cendranja, prigovaranja, kritiziranja, samo-sažalijevanja i sličnog ponašanja sa svog uobičajenog repertoara. Ni govora. Ali bar ponekad, kad vam je teško, stavite stvari u perspektivu i jednostavno - budite zahvalni za ono što imate. Ako vas neka frka i frče i puši, sigurno je daleko od filtera.

Ponekad nas obuzmu mračne misli i opći pesimizam, tipa kamo ide ovaj svijet, jesmo li mi ludnica nekog drugog planeta i tome slično. U takvom smo stanju skloni zanemariti ono što nas veseli i usrećuje, sve ono na čemu bismo trebali biti zahvalni. To uzimamo zdravo za gotovo, nešto što se podrazumijeva samo po sebi. Korisna je vježba da se jednom tjedno, dovoljno je jednom tjedno, sjetite tri do pet stvari na kojima biste trebali biti zahvalni. Obično ljudi krenu od toga da imaju krov nad glavom, zdravu glavu (uglavnom), podnošljivu ženu/muža, a narednih se tjedana sjetite i nekih specifičnih i situacijski uvjetovanih, a zahvale vrijednih stvari (npr. zahvalan sam što mogu sâm na WC; što bi Drašku bio kraj svijeta!). Druga dobra vježba, osobito u ovo blagdansko doba, je pismo i posjeta zahvalnosti. Umjesto panične potrage za primjerenim poklonom osobi koja vas je zbog nečega zadužila, napišite joj pismo. Napišite što je konkretno učinila za vas; zašto vam je to (bilo) važno; kako ste se osjećali; izrazite zahvalnost. Bilo bi najbolje da dodete k toj osobi, pročitate joj pismo i onda joj ga uručite. Efekti su neprocjenljivi! Za obje strane. Želim vam sretan Božić i cijelu godinu novu (a i da netko jednom vama napiše pismo zahvalnosti).

MATIJA CVEK

Sve se »prvo« dogodilo baš u Voltinom

Poznati pjevač, dobitnik dvaju Porina, prve je glazbene korake započeo u našem kvartu

Tekst: Zorana Četković
Foto: Mislav Žabarović

24

Unatoč pretrpanom rasporedu, između proba i priprema za spektakularan koncert održan početkom prosinca u Domu sportova, ove smo zime popili *online* kavu s Matijom Cvekom, jednim od naših ponajboljih vokalista. Pjevač i tekstopisac, koji iza sebe ima glazbena desetljeća i svojim talentom rijetko koga ostavlja ravnodušnim, djetinjstvo je proživio upravo na Trešnjevci. Glazba mu je u krvi od malih nogu, a široj javnosti upao je u oko 2018. godine svojom pjesmom »Visine«. Imali smo ga prigode slušati u HRT-ovoj emisiji »A strana«, a njegov prvi studijski album »Izbirljivo i slučajno« našao se na vrhu ljestvice hrvatskih albuma. Dosad je osvojio dva Porina i sigurnim korakom nastavlja nizati uspjehe. Našoj redakciji otkrio je koja je važna životna poglavlja proživio na Trešnjevci, koje su mu uspomene najviše urezane u njegovo trešnjevačko djetinjstvo, kako čuva svoj glas. Cvekova ljubav prema glazbi nije ugasila njegovu iskrinu prema nogometu. Podijelio je s nama i koje je sportske vještine udružio u glazbi...

GT: *Odrasli ste u Voltinom naselju. Koja ste važna životna poglavlja proživjeli na Trešnjevci?*

— Ne bih svoje odrastanje mogao zamisliti na nijednom drugom mjestu. Mogu reći da se sve »prvo« dogodilo baš na Voltinom i da svoj kvart smatram domom. Najbolja i najranija prijateljstva ostvarena su na igralištu osnovne škole, zaludenost nogometom u Hanamanovoj ulici izrasla je u veliku strast, višegodišnje odricanje i bavljenje sportom. Čak i glazbeni put na neki je način počeo u kvartu. Prve sam nastupe imao u vrtiću i osnovnoj školi. Prve ljubavi i skrivanja po klupicama u parkovima. Sve su to najljepše uspomene.

GT: *Posebna oaza, šetnica na Trešnjevci?*

— Možda je to kraj mog potoka Kustošaka. Granica između Rudeša i Voltinog uvijek mi je bila najdraži put do škole.

GT: *Poseban trenutak, uspomena s Trešnjevke?*

— Druženje i pjevanje na cjevima baš na Kustošaku kraj moje zgrade.

GT: *Vaš glazbeni put? Kako ste došli do ovoga trenutka?*

— Strpljivo i postupno. Vjerujem da se svaka prilika u mom životu pojavila u pravo vrijeme, a ja ako i nisam bio spreman, odlučio sam skakati u vatru. Zakon brojeva nalaže da će neke od tih prilika biti pravilno iskorištene te dovesti do napretka na određenoj razini. Glazbu živim i volim, pisanje je moja strast i ekstaza. Osjećam se nagrađenim za ljubav koju sam dao glazbi, netko veći od mene odlučio je da sam zaslužio ovu radost koja me ispunjava sve ove godine muziciranja.

poznati iz susjedstva

Matija Cvek & The Funkensteinis

- GT:** *Osvajali ste dva Porina. Što se promijenilo nakon toga? Je li to bio poticaj?*
- Porini su bili predivne potvrde predanog rada. Apsolutno poticaj za dalje i ulazak u ozbiljniju razinu autora/izvođača. Priznanje struke velika je čast, ali i pomalo opterećujuća doza odgovornosti koju treba opravdati.
- GT:** *Vaše iskustvo Eurosonga s Jacquesom Houdekem?*
- Nezaboravno iskustvo, adrenalin u najjačim dozama, produkcijsko savršenstvo i najbolji mogući šou. Nisam glazbeno pretjerano veliki fan Eurosonga, ali svi popratni sadržaji na najvećoj su razini. Naravno, ima i vrhunskih pjesama te se sa *songwriterske* strane može puno naučiti.
- GT:** *Vaši pjevački rituali? Kako čuvate svoj glas, male tajne velikih majstora?*
- Upjevavam se prije svakog nastupa, pjevam uvijek sa 100 posto energije, ali s podsvesnim znanjem o tehnici koju rabim. Redovite kontrole kod fonijatra i otorinolaringologa te, naravno, mog jedinog pravoga glazbenog pedagoga, profesorice Denis Vasilj. Deset godina radimo skupa na mom glasu i njegovu očuvanju.
- GT:** *Odakle vam navire inspiracija za pjesme?*
- Inspiraciju treniram pa me i ona tu i tamo nagradi. Tražim motive u odnosima, ljudima, prirodi, svijetu oko sebe. Težim koheziji melodije i teksta, savršenom *flowu* koji će mene i slušatelja ispuniti zadovoljstvom, čežnjom, sjetom, srećom, tugom...
- GT:** *Budući ste bili sportaš, po vašem mišljenju, koje su dodirne točke glazbe i sporta?*
- Neke sam osobine izgrađene u nogometu prenio svakako na glazbu. Jedna od njih je inat, koji je sveprisutan u mom svakodnevnom životu, jedini sam ja koji sebi može postaviti granice. Shvaćanje poraza i pobjede, dostojanstvo u jednom i drugom slučaju. Iako sve u životu možemo gledati kao pobjedu i poraz, odnosno rezultat, u glazbi odbijam kompetitivnost, ne želim da ego piše moje pjesme namjenski. Shvaćam svoje nedostatke i pokušavam isticati kroz pjesme svoju snalažljivost, strast, iskrenost, muzikalnost.
- GT:** *Novi projekti koje možemo očekivati uskoro?*
- U siječnju snimamo drugi studijski album kojem se veselim najviše na svijetu. Prije toga nas čeka hrpa koncerata u prosincu.
- GT:** *Što biste poručili mladima koji žele postati glazbenici u pop-glazbenoj industriji?*
- Naoružajte se strpljenjem, oslušajte trend, ostanite dosljedni svom autorskom izričaju. Ima hrpetina odličnih glazbenika, ali samo iz iskrenog srca može nastati autentična glazba.
- GT:** *Moto koji vas vodi kroz život?*
- Glavom kroz zid, nasmijsano i ponizno.

CAFFE BAR »BARKA« U GAJEVU

Kvartovski kafići mjesta su nezaboravnih susreta, vrela anegdota i bilo jednog vremena

Tekst i foto: Vanja Radovanović

26

Rijetko se koji kvart može pohvaliti događajima iz svoje povijesti koji su obilježili svjetsku ili makar nacionalnu povijest. Međutim, »mali događaji«, »mali ljudi« i njihove »male priče« obilježavaju život svakoga kvarta te su vrijedni prikupljanja, bilježenja i predstavljanja jer se upravo kroz njih, kroz mnoštvo takvih »malih priča«, zrcali i stanje kvarta i grada u kojem se nalazi, pa tad i države, i doba, i društva... Svaka je priča i događaj kamenčić koji pomaže pri gradnji sveobuhvatne slike društva.

Trešnjevka je puna takvih kamenčića. Svaki ih kvart ima. Pa i Gajevo...

»KOD ŽUTE«

A jedna od njegovih je priča i ona o Caffè baru »Barka« u Ilirskoj ulici 9. Gostionice, birtije, krčme, kafići, lokali, kako ih sve ne zovemo, oduvijek su bili mjesta susreta i razgovora. U dobu prije televizije, interneta, Facebooka i You Tubea, upravo su oni bili mjesta gdje ste mogli doznati novosti, dogovoriti posao, upoznati ljude. Stoga i ne čudi da su se uglavnom nalazili na važnim i prometnim mjestima, križanjima, a nekad su, posve neiznenađujuće, često ondje bila i biračka mjesta.

Kafić »Barka« otvoren je 1965. godine upravo na prometnom i važnom mjestu, u Ilirskoj, glavnoj kvartovskoj ulici, nedaleko od ulaza u kvart iz smjera grada. Tad se u Gajevo uglavnom išlo

tramvajem do Remize pa onda pješice upravo tim putem. Prvo je ime tog lokala bilo »Veseli gaj«, no svi su ga u kvartu zvali »Kod Žute« jer je tadašnja vlasnica, baka sadašnjeg vlasnika Darka Mikšića, bila svjetlokosa. Stariji posjetitelji lokala još se sjećaju gospođe koja je u svojem radnom ogrtaču najradije stajala uz staru kaljevu peć u kutu birtije.

Lokal je u sadašnjem stilu uređen tijekom osamdesetih godina te preimenovan u »Barku« zbog velike Darkove ljubavi prema veslanju. Čak i dan-danas, kad je već u mirovini, obavlja različite dužnosti u Veslačkom savezu. Usto, ne samo da je vlasnik lokala, Darko stanuje u istoj kući u kojoj se lokal i nalazi.

Imala je »Barka« i svoje poznate goste. Ondje je često zalazio pokojni pjevač Parnog valjka Aki Rahimovski koji je neko vrijeme stanovao na nekoliko adresa u blizini, a jedan je od stalnih gostiju bio i slikar Siniša Reberski koji je već niz godina profesor na Akademiji likovnih umjetnosti i koji od rođenja živi u Gajevu pa je često posjećivao »Barku«. Do brojnih priča o lokalu došao sam upravo zahvaljujući Sinišu Reberskom i na tome sam mu izuzetno zahvalan.

Zanimljivo je i to da se na lokaciji »Barke« 1964. rodio slikar Ivica Malčić. Naime, njegova je obitelj živjela u podstanarskom stanu na mjestu današnjeg lokala, a u tom se stanu, to jest sobi, rodio Malčić. No, kako se obitelj vlasnika baš nije slagala s Malčićima, otkazali su im podstanarstvo i na toj lokaciji uredili lokal.

Ivica Malčić nije jedini umjetnik koji je ostavio traga u Gajevu. Tijekom posjeta »Barki« Siniša Reberski nam je ispričao kako je nedaleko od lokala, uz potok Črnomerec, jedne davne godine uočio poznatog slikara Matiju Pokrivku kako crta jedan od svojih poznatih crteža s motivom predgrađa. A svoj je trag u Gajevu ostavio i Ivan Lacković Croata koji u njemu nikad nije živio, ali je imao povećati atelje u kojem je boravio veći dio dana, a u svoj stan u Frankopanskoj odlazio je tek na spavanje. Preminuo je 2004. od srčanog udara dok je vozio bicikl na putu između Gajeva i Jaruna, koji je često posjećivao.

Među poznatim licima u Gajevu bila su i dva glumca: u obližnjoj Jelašićevoj ulici dugo je živio Mladen Crnobrnja Gumbek, a neko vrijeme u kvartu je živio i Mustafa Nadarević.

LOKALNE LEGENDE

To su poznata imena koja su ostavila trag u kvartu. Znatno je više onih koji nisu poznati širem krugu, ali su svojom pojavom i pričama postali lokalne legende. Bio je tu konobar Ante koji je pokazao svoju snalažljivost kad je policija htjela zatvoriti lokal zbog prekoračenja radnog vremena, pa Vojo, Neno, Mrkvica i Pero Zamorac, četvorka koja je većinu svojih dana i godina provela u lokalima koji im je postao glavni životni prostor.

Uza sve te ljude život su u kvartu, osim »Barke«, usmjeravali i drugi lokali, pa i obrtnici kojih je nekad bilo znatno više nego danas: Caffe bar »Lika« (na početku Ogulinske), slastičarnica »Đuranec« (u Ilirskoj, odmah iza »Barke«), na početku Ilirske je nekad bila trgovina Unikonzuma, a kod Ogulinske dućan Slavije. U kvartu je živio i jedan od najpoznatijih šustera u gradu Čovran, a preko puta »Barke« i dan-danas se povremeno otvori Servis električnih aparata »Žalac« koji izgleda zapušteno, međutim, još ondje povremeno navrati njegov vlasnik.

Možda je najbolji način da završimo ovaj tekst štiklecom povezanim s veslanjem koje toliko voli Darko, vlasnik »Barke«. Na Olimpijadi 1968. u Meksiku nastupio je i osmerac u kojem su većinu veslača činili dečki iz Gajeva. No, ta ekipa nikad nije doživjela zasluženu slavu jer su svi članovi tijekom putovanja ostali u SAD-u zatraživši politički azil.

Kao što ste vjerojatno primijetili, ovaj je tekst pisan u perfektu jer »Barka« je zatvorila svoja vrata na kojima se još može vidjeti izbljednula poruka:

Nažalost dana 12. 07.2022. godine lokal Barka prestaje sa radom.

Hvala svima dragim gostima na lijepim trenucima i druženju tijekom 57 godina postojanja lokala.

— Marina i Darko

Više informacije o Caffe baru »Barka« uz još poneku priču i opširniju povijest Gajeva možete pronaći na mrežnoj stranici Mapiranja Trešnjevke: <https://mapiranje.tresnjevke.com/aktivnosti/caffe-bar-barka/>

Glavna urednica
Zorana Četković

Zamjenica glavne urednice
Anita Končar

Art-direktor
Trpimir Jeronim Ježić

Kolumnistica
Dubravka Miljković

Lektura
Ana Stipčić

Suradnici
Vesna Rems Dobrin, Tatjana Horvatić,
Vanja Radovanović, Saša Martinović
Kunović, Ivan Hromatko, Frana
Marija Vulić Vranković

Fotografija na naslovnici
Vanja Radovanović

Nakladnik
Centar za kulturu Trešnjevka
Park Stara Trešnjevka 1
10 000 Zagreb
Časopis izlazi uz financijsku
podršku Grada Zagreba i
potporu vijeća gradskih četvrti
Trešnjevka–sjever i Trešnjevka–jug

Za nakladnika
Veselko Leutar

Dinamika izlazenja
kvartalno

Telefon
01 30 27 411

Faks
01 30 24 247

E-adresa
glastresnjevke@cekate.hr

MB
3239632

Žiro-račun
ZABA
2360000-1101429565

Naklada
5000 primjeraka

ISSN
1846-503X

CE
KATE

Centar
za kulturu
Trešnjevka

www.cekate.hr